

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

**Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры**

_____ **Ғазалиев А.М.**

_____ **2014ж.**

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

КОТ 2205 «Кәсіби орыс тілі» пәні

КОТ 12 «Кәсіби орыс тілі» модулі

5B070600 «Геология және пайдалы қазба орындарын барлау» мамандығы

Тау факультеті

Орыс тілі және мәдениеті кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасы (syllabus) әзірленеді: доценті, ф.ғ.к., орыс тілі және мәдениеті каф. мең. Оспанова Б.Р., аға оқытушы Тимохина Т.В., оқытушы Тажибаева С.М.

Орыс тілі және мәдениеті кафедрасының отырысында талқыланды

« _____ » _____ 2014 ж. № _____ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ « _____ » _____ 2014 ж.
(қолы) (ТАӘ)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесінде _____ мақұлданды

№ _____ Хаттама « _____ » _____ 2014 ж.

Төрағасы _____ « _____ » _____ 2014 ж.
(қолы) (ТАӘ)

_____ кафедрасымен келісіледі

Кафедра меңгерушісі _____ « _____ » _____ 2014 ж.
(қолы) (ТАӘ)

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

Аты-жөні:

Оспанова Б.Ревовна, доцент, ф.ғ.к., каф. меңгерушісі

Тимохина Татьяна Владимировна, аға оқытушы

Тажибаева Сауле Мухажановна, оқытушы

Орыс тілі және мәдениеті кафедрасы ҚарМТУ I корпусында (Б.Бульвары, 56) орналасқан, 506 ауд., байланыс телефоны 565932, қос.2046.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақтардың түрі					СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
			Қосылған сағаттар саны			ОСӨЖ сағаттарының саны	Барлығы сағаттар саны			
			Лекциялар	Практикалық сабақтар	Зертханалық сабақтар					
4	2	3	-	30	-	30	60	30	90	Емтихан

Пәннің сипаттамасы

«Кәсіби орыс тілі» пәні техникалық мамандардың профилі үшін жалпы білім пәндердің циклына кіреді. Аяқталған және өз бетімен курс ретінде ұсынылады. Келешекті мамандарды оқыту кәсіптік-бағыттар көрсету жүзеге асады.

Пәннің мақсаты

«Кәсіби орыс тілі» пәннің мақсаты студенттердің орыс тілін меңгеру деңгейін көтеру, бакалавриат оқу бағдарламасына сәйкес кәсіптік міндеттерді орыс тілінде шешу дағдыларын қалыптастыруға бағытталған, сондай-ақ әрі қарай кәсіби білімін көтеру болып табылады.

Пәннің міндеттері

Берілген пәнді оқу нәтижесінде студенттердің келесідей түсініктері болуы керек:

- ғылыми стиль және оның жанрлары туралы;
  - ғылыми мәтіннің құрылу ережелері және тілдік рәсімделуі туралы;
  - техникалық мәтіннің мағыналық-лингвистикалық талдау және құрылымды-семантикалық тәсілдері мен әдістері туралы;
  - кәсіптік қарым-қатынаста функциональді тіл жүйесінің ерекшеліктері туралы;
  - геология және геофизика бойынша әдебиетті аннотациялау, рефераттау және аударудың негізгі тәсілдері туралы;
- білу:
- жалпы және кәсіби лексика негіздерін;

- белгілі тақырып бойынша кәсіби ақпарат алмасудың негізгі ережелері;
  - әртүрлі жанрдағы монологиялық мәтіндерді құрастыра білу: кәсіби сипаттағы ақпаратты баяндау, баяндама жасау, дискуссия кезінде кеңінен сөз сөйлеу, алдын ала дайындалып және дайындалмай талқылау жасау
  - орыс тілінде монолог түрінде айтылған немесе кәсіби саладағы нақты диалог түрінде айтылған сөзді қабылдау және түсінуде аудиолаудың жағымды әсері
  - геология және геофизика бойынша мәтіндермен жұмыс істеу кезіндегі әртүрлі оқу түрлерін, аннотациялау, рефераттау, сондай-ақ орысшадан қазақшаға және қазақшадан орысшаға аудару кезінде кәсіби жазбаша қарым-қатынасқа қажетті жазба сөз ерекшеліктерін жасай білу:
    - ғылыми-техникалық ақпаратты қорытындылау және түсіндіру; жазбаша және ауызша мәтіндердегі ақпаратты қайта өңдеудің негізгі тәсілдерін қолдану;
    - қарым-қатынас жағдайы мен коммуникативтік интенцияға сәйкес тілдік құралдарды таңдау;
    - екіншілік мәтіндерді құрастыру;
    - геологиялық-геофизикалық терминдерді қолдана отырып, оқылған мәтінді мазмұндау.
      - практикалық дағдыларды қалыптастыру:
    - Жер физикасы, геология, кен орындарын іздеу және барлаудың геофизикалық әдістері бойынша арнайы терминологияны қолдану дағдыларын қалыптастыру;
    - Жер физикасы және геофизикалық әдістердің теориялық негіздері бойынша мәтіндердің ауызша және жазбаша аудармасын түсіну; орыс тілінде оқылған мәтінді және әңгімені геологиялық-геофизикалық терминдерді қолдана отырып айтып беру;
    - орыс тілінде кәсіби бағытта жазылған алғашқы мәтіннен қажетті ақпаратты табу;
- басылымдар, тезистер
- дайындау үшін және хат алмасу үшін жазу дағдыларын қалыптастыру.

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді оқу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) меңгеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
Орыс тілі(Ікурс)	<u>Текст как стройная система обучения связной речи</u>
Орыс тілі(Ікурс)	<u>Функциональные стили русского языка</u>
Орыс тілі(Ікурс)	<u>Научный стиль речи, его основные особенности</u>
Орыс тілі(Ікурс)	Синтаксис (Сложное предложение)

Тұрақты деректемелер

«Кәсіби орыс тілі» пәнін оқу кезінде алған білімдері «Пайдалы қазбалар орындарының геологиясы», «Жер қойнауын қолданудың негіздері», «Пайдалы қазбалар орындарын іздеу және барлау», «Еңбек қорғау» пәндерді оқу кезінде қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Тараудың (тақырыптың) атауы	Сабак түрлерінің сымдылығы,с.				
	дәрістер	практикалық	зерханалық	ОСӨЖ	СӨЖ
1.Введение в предметную область физики Земли и ее место в системе естественных наук на русском языке. История развития и основные задачи изучения физики Земли.	-	2	-	2	2
2. Профессиональная иностранная терминология: Космическое окружение Земли. Солнечная система. Межпланетная среда и роль взаимосвязи планет на развитие Земли	-	2	-	2	2
3. Формирование русского понятийного аппарата по основным представлениям о процессах развития Земли.	-	2	-	2	2
4. Специальный профессионально-ориентированный материал по изучению параметров Земли (форма и размеры Земли, фигура Земли, плотности, давления и ускорение силы тяжести внутри Земли).	-	2	-	2	2
5. Монологическое высказывание профессионального содержания о земной коре, ее строения и составе.	-	2	-	2	2
6. Специальный	-	2	-	2	2

профессионально-ориентированный материал и его использование в изучении крупных структурных элементов земной коры.					
7. Ориентация в текстах об этапах поисково-разведочных геофизических работ на русском языке.	-	2	-	2	2
8. Современная иностранная терминология по сейсмологии (землетрясения и связанные с ними явления, сейсмические волны, измерение и классификация землетрясений, сейсмическая опасность и проблема предсказания землетрясений).	-	2	-	2	2
9. Монологическое высказывание профессионального содержания о составе, строении и свойствах глубоких недр Земли (плотность, состав и эволюция).	-	4	-	4	4
10. Магнитное и электрическое поля Земли.	-	2	-	2	2
11. Профессиональная иностранная терминология, связанная с изучением гравитационного поля Земли (Аномалии силы тяжести. Гипотеза изостазии Земные приливы).	-	2	-	2	2
12. Базовый категориально-понятийный аппарат системы изучения теплового поля Земли (Температура внутри Земли. Основные источники тепла. Влияние солнечного излучения на температуру Земли).	-	2	-	2	2
13. Профессиональная русская терминология при изучении радиоактивности и возраста Земли.	-	2	-	2	2
14. Терминология, связанная с изучением Земли из Космоса.	-	2	-	2	2
БАЛЛЫ:		30	-	30	30

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі

1- тақырып. Введение в предметную область физики Земли и ее место в системе естественных наук на русском языке. Профессиональный русский язык как дисциплинарный феномен, обслуживающий геолого-геофизическую отрасль.

Современное состояние изучения физики Земли. Теоретико-экспериментальные методы изучения свойства и процессов, происходящих в Земле. Роль физических экспериментов и лабораторного моделирования условий, соответствующих той или иной глубине земного шара, позволяющих судить о состоянии вещества внутри Земли и о его изменениях. Профессиональная русская терминология: основные параметры Земли и физические свойства земной поверхности. Текст как особая речевая единица. Структурная организация учебного научного текста: а) характеристика раскрываемого содержания, б) способ изложения передаваемого содержания Типы текстов: описание, повествование, рассуждение, доказательство.

2- такырып. Профессиональная иностранная терминология: Космическое окружение Земли. Солнечная система. Межпланетная среда и взаимосвязи планет Солнечной системы.

Термин как основная понятийная единица научной сферы человеческой деятельности и основная лексическая составляющая научного стиля речи. Профессиональная иностранная терминология: состав и строения Галактики и Солнечной системы. Схема движения Солнца вокруг центра Галактики. Солнечно-земные и лунно-земные связи. Полярное сияние и модель магнитосферы Земли. Профессиональная компетенция: ориентация в текстах определении строения Солнечной системы и разделение планет Солнечной системы по размерам и плотности.

3- такырып. Формирование русского понятийного аппарата по основным представлениям о процессах развития Земли.

Современные общие гипотезы развития Земли, пользующиеся признанием: контракционная гипотеза, гипотеза конвекции, гипотеза дрейфа материков, гипотеза расширения Земли, пульсационная гипотеза, концепция новой глобальной тектоники, концепция фиксизма.

Научный стиль и его подстили, профессиональный язык, профессиональный жаргон: сходства и различия. Научные методы исследования. Правила выбора методов в соответствии с темой и задачами.

4- такырып. Специальный профессионально-ориентированный материал по изучению параметров Земли (форма и размеры Земли, фигура Земли,

плотности, давления и ускорение силы тяжести внутри Земли).

Общие представления о Земле. Форма и размер Земли. Форма физической поверхности твердой части Земли. Уровенная поверхность (геоид) и ее профиль над эллипсоидом. Размер Земли: экваториальный, полярный и средний радиусы Земли, масса Земли и длина окружности земного меридиана, длина экватора и общая площадь земной поверхности. Геологические процессы, меняющие лик Земли (эрозия, осадконакопление, вулканическая деятельность, деформация земной поверхности).

Структура научно-исследовательских работ. Требования к содержанию работы. Графический язык, язык символов. Сокращение. Виды сокращений. Общепринятые сокращения. Средства сокращения слов и словосочетаний.

Формы рубрикации текста. Правила цитирования. Варианты выделения текстовых фрагментов и возможности их использования.

5- такырып. Монологическое высказывание профессионального содержания о земной коре, ее строения и составе.

Из истории исследований земной коры. Открытие А.Мохоровичича в области сейсмологии и о роли Г.А.Гамбурцева в изучении земной коры сейсмическими методами. Из чего сложена земная кора? Континентальная и океаническая ко-

ры. Неоднородности земной коры. Химический состав земной коры. Таблица Кларка.

Правила оформления сносок. Правила составления библиографии.

6- тақырып. Специальный профессионально-ориентированный материал и его использование в изучении крупных структурных элементов земной коры.

Специальный профессионально-ориентированный материал и его использование в изучении континентов и океанов. Гипсографическая кривая земного шара. Мировая система срединно-океанических хребтов. Особенности строения земной поверхности: географические подобию береговых очертаний материков, кольцевые структуры и др. Геосинклинали и платформы и их особенности. Кристаллический фундамент и платформенный чехол.

Компрессия как основной вид переработки научного текста. Виды компрессии текста-первоисточника. Основные правила компрессии текста.

7- тақырып. Ориентация в текстах об этапах поисково-разведочных работ на русском языке.

Этапы поисковых работ: геологическая съёмка, структурная карта и буренке глубоких поисковых скважин. Виды геофизических и геохимических работ сейсморазведка, электроразведка, магниторазведка, гравиразведка, геофизические исследования скважин. Современное состояние открытия и освоения морских месторождений.

Тезирование научного текста по специальности. Основные содержательности стилистические нормы тезисов. Развитие навыков письменной речи при тезировании текста. Виды тезисов в сфере науки.

8- тақырып. Современная иностранная терминология по сейсмологии.

Основные сейсмологические термины. Происхождение землетрясений. Типы землетрясений: обвальные, вулканические, тектонические и техногенные. Землетрясения и связанные с ними явления. Сейсмические волны. Измерение и классификация землетрясений. География землетрясений. Сейсмическая опасность и проблема предсказания землетрясений.

Аннотирование научных текстов по специальности. Виды аннотаций с учетом особенностей потребителей.

9-тақырып. Монологическое высказывание профессионального содержания о составе, строении и свойствах глубоких недр Земли (плотность, состав и эволюция).

Строение Земли: земная кора, мантия, ядро. Плотность Земли и ее распределение с глубиной. Давление внутри Земли и его распределение с глубиной. Упругие свойства внутренних частей Земли: модуль сдвига, модуль всестороннего сжатия, коэффициент Пуассона, модуль Юнга. Пластичность, текучесть, твердость, сжимаемость и прочность внутри Земли. Диссипативные свойства земных недр. Электропроводность Земли.

Реферирование научных текстов по специальности. Виды репродуктивных и продуктивных рефератов. Передача информативного содержания текста в виде реферата. Композиционная схема-модель реферата. Средства языкового оформления реферата.

10-тактырып. Магнитное и электрическое поля Земли.

Земля - большой магнит. Географический, геомагнитный и магнитный полюса Земли. Элементы магнитного поля Земли. Вариации и инверсии магнитного поля Земли. Траектория перемещения геомагнитного полюса Земли. Магнитные аномалии. Природа магнитного поля Земли. Электрические явления в атмосфере. Электрические токи в земной коре. Электрические свойства горных пород. Измерение электрических полей. Геоэлектрическое зондирование.

Реферирование текстов по специальности.

11-тактырып. Профессиональная иностранная терминология, связанная с изучением гравитационного поля Земли (Аномалии силы тяжести. Гипотеза изостазии. Земные приливы).

Закон всемирного тяготения. Сила тяжести. Сила притяжения и центробежная сила. Измерение силы тяжести. Методы определения силы тяжести. Распределение силы тяжести на поверхности Земли. Формулы нормального распределения силы тяжести, предложенные разными авторами. Аномалия силы тяжести. Изменения силы тяжести во времени. Принцип изостазии. Лунно-солнечные вариации силы тяжести.

Рецензирование научных текстов по специальности. Структура научной рецензии.

12-тактырып. Базовый категориально-понятийный аппарат системы изучения теплового поля Земли (Температура внутри Земли. Основные источники тепла. Влияние солнечного излучения на температуру Земли).

Источник тепловой энергии. Изменение со временем температуры на Земле. Диапазон оценок температур внутри Земли. Альbedo Земли и ее излучательная способность. Тепловой поток земных недр. Геотермическая изученность земного шара.

Отзыв о научной работе по специальности. Структура научного отзыва.

13-тактырып. Профессиональная русская терминология при изучении радиоактивности и возраста Земли.

Естественная и искусственная радиоактивность. Радиоактивность Земли. Возраст Земли. Геохронологическая шкала.

Связь профессионального русского языка с дисциплинами специальности. Особенности речевого поведения в профессиональной сфере. Общение как социально-психологический механизм взаимодействия людей. Основные единицы общения. Речевое событие, речевая ситуация, речевое взаимодействие. Культура речевого поведения в профессиональной сфере.

14-тақырып. Терминология, связанная с изучением Земли из Космоса.

Материалы космических съемок: визуальные наблюдения, фотографирование и телевизионная съемка. Космическая спектрометрическая и инфракрасная индикации. Космическая микроволновая съемка и радиолокация. Общие принципы дешифрирования изображений земной поверхности. Примеры решения некоторых геолого-геофизических задач с помощью космических съемок.

Устная речь как показатель образованности и культуры человека. Речевые тренировки в виде высказываний, выступлений, обмена мнениями о прочитанном, дискуссий на заданную тему, диалогов в определенных коммуникативных ситуациях, связанных с естественной профессиональной деятельностью. Правила оформления презентаций и докладов.

Лабораторлық сабақтардың тізімі (бағдарлама бойынша қарастырылмаған)
Курстық жобалардың тақырыбы (бағдарлама бойынша қарастырылмаған)

Оқытушымен студенттің өздік жұмысының тақырыптық жоспары

ОСӨЖ тақырыбының атауы	Сабақтың мақсаты	Сабақтың түрі	Тапсырманың мазмұны	Ұсынылатын әдебиет
<p>1-тақырып. Введение в предметную область физики Земли и ее место в системе естественных наук на русском языке. Профессиональный русский язык как дисциплинарный феномен, обслуживающий геолого-геофизическую отрасль.</p> <p>Современное состояние изучения физики Земли. Теоретико-экспериментальные методы изучения свойства и процессов, происходящих в Земле. Роль физических экспериментов и лабораторного моделирования условий, соответствующих той или иной глубине земного шара, позволяющих судить о состоянии вещества внутри Земли и о его изменениях. Профессиональная русская терминология: основные параметры Земли и физические свойства земной поверхности.</p> <p>Текст как особая речевая единица. Структурная организация учебного научного текста: а) характери-</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p> <p>Студенттерді арнайы әдебиеттерді оқытуға дайындау</p> <p>Негізгі құрылымды компоненттерің есептептеу, мәтінінің мағыналық құрылым талдау тәсілдермен меңгеру.</p> <p>Мәтіннің түріне сүйе отыра қажетті ақпаратты табуын</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Мәтіннің құрылымдық компоненттерің негізгі тапсырмалардың орындалуы</p> <p>Мәтіннің мазмұнының болжауы, негізгі ақпараттың тапсырмаларын</p>	<p>[1] [2] [5] [8] [12] [13] [14]</p>

стика раскрываемого содержания, б) способ изложения передаваемого содержания Типы текстов: описание, повествование, рассуждение, доказательство.	дамыту.		орындалуы	
<p>2-тақырып. Профессиональная иностранная терминология: Космическое окружение Земли. Солнечная система. Межпланетная среда и взаимосвязи планет Солнечной системы.</p> <p>Термин как основная понятийная единица научной сферы человеческой деятельности и основная лексическая составляющая научного стиля речи. Профессиональная иностранная терминология: состав и строения Галактики и Солнечной системы. Схема движения Солнца вокруг центра Галактики. Солнечно-земные и лунно-земные связи. Полярное сияние и модель магнитосферы Земли. Профессиональная компетенция: ориентация в текстах определении строения Солнечной системы и разделение планет Солнечной системы по размерам и плотности.</p>	<p>Ғылыми стильдегі мәтіндерді айыра білу және талдау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Кең лексикалық материалда түрлі синтаксистік, грамматикалық констукцияларды өңдеу және оқу.</p>	Семинар-кеңес	<p>Оқу техникасын жетілдіріп монолог жасау.</p> <p>Терминологиялық Гиялық сөздікпен жұмыс</p>	<p>[1]</p> <p>[2]</p> <p>[5]</p> <p>[9]</p> <p>[10]</p> <p>[11]</p>
<p>3-тақырып. Формирование русского понятийного аппарата по основным представлениям о процессах развития Земли.</p> <p>Современные общие гипотезы развития Земли, пользующиеся признанием: контракционная гипотеза, гипотеза конвекции, гипотеза дрейфа материков, гипотеза расширения Земли, пульсационная гипотеза, концепция новой глобальной тектоники, концепция фиксизма.</p> <p>Научный стиль и его подстили, профессиональный язык, профессиональный жаргон: сходства и различия. Научные методы исследования. Правила выбора методов в соответствии с темой и задачами.</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p> <p>Студенттерді арнайы әдебиетті оқуға дайындау.</p> <p>Жазбаша және ауызша түрлерінде белсенді тілдік материалын енгізу</p>	Семинар-кеңес	<p>Оқыған мәтін негізінде өз монолог-пайымдауын автордың ойын түсіндіру негізінде жеткізу бойынша тапсырма.</p> <p>Мамандық бойынша мәтіндерді мазмұндау тәжірибесі.</p>	<p>[5]</p> <p>[6]</p> <p>[9]</p> <p>[10]</p> <p>[12]</p> <p>[13]</p> <p>[14]</p>
<p>4-тақырып. Специальный профессионально-ориентированный материал по изучению параметров Земли (форма и размеры</p>	Берілген тақырып		Ғылыми жұмыстар	<p>[3]</p> <p>[15]</p> <p>[7]</p>

<p>Земли, фигура Земли, плотности, давления и ускорение силы тяжести внутри Земли). Общие представления о Земле. Форма и размер Земли. Форма физической поверхности твердой части Земли. Уровенная поверхность (геоид) и ее профиль над эллипсоидом. Размер Земли: экваториальный, полярный и средний радиусы Земли, масса Земли и длина окружности земного меридиана, длина экватора и общая площадь земной поверхности. Геологические процессы, меняющие лик Земли (эрозия, осадконакопление, вулканическая деятельность, деформация земной поверхности).</p> <p>Структура научно-исследовательских работ. Требования к содержанию работы. Графический язык, язык символов. Сокращение. Виды сокращений. Общепринятые сокращения. Средства сокращения слов и словосочетаний.</p> <p>Формы рубрикации текста. Правила цитирования. Варианты выделения текстовых фрагментов и возможности их использования.</p>	<p>бойынша білімді тереңдету.</p> <p>Студенттерді арнайы әдебиетті оқуға дайындау.</p> <p>Ғылыми жұмысты рәсімдеу дағдысын қалыптастыру.</p> <p>Мамандық бойынша мәтіндерді өңдеу, трансформациялау, дифференциациялау дағдысын қалыптастыру.</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>рәсімдеу бойынша тапсырманы орындау.</p> <p>Адаптацияланған және адаптацияланбаған мәтіндермен жұмыс.</p> <p>Имитацияланған, өзгертілген, қайта жасалған және тілдік тапсырмаларды орындау.</p>	<p>[18] [21]</p>
<p>5-тақырып. Монологическое высказывание профессионального содержания о земной коре, ее строения и составе. Из истории исследований земной коры. Открытие А.Мохоровичича в области сейсмологии и о роли Г.А.Гамбурцева в изучении земной коры сейсмическими методами. Из чего сложена земная кора? Континентальная и океаническая коры. Неоднородности земной коры. Химический состав земной коры. Таблица Кларка.</p> <p>Правила оформления сносок. Правила составления библиографии.</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p> <p>Студенттерді арнайы әдебиетті оқуға дайындау.</p> <p>Сілтемелер және библиографияларды рәсімдеу дағдысын қалыптастыру.</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Библиографиялар және сілтемелерді рәсімдеу бойынша тапсырмаларды орындау.</p>	<p>[4] [15] [17] [20] [21]</p>
<p>6-тақырып. Специальный профессионально-ориентированный материал и его использование в изучении крупных структурных</p>				

<p>элементов земной коры. Специальный профессионально-ориентированный материал и его использование в изучении континентов и океанов. Гипсографическая кривая земного шара. Мировая система срединно-океанических хребтов. Особенности строения земной поверхности: географические подобия береговых очертаний материков, кольцевые структуры и др. Геосинклинали и платформы и их особенности. Кристаллический фундамент и платформенный чехол.</p> <p>Компрессия как основной вид переработки научного текста. Виды компрессии текста-первоисточника. Основные правила компрессии текста.</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p> <p>Студенттерді арнайы әдебиетті оқуға дайындау.</p> <p>Сөз сөйлеу біліктілігін қалыптастыру.</p> <p>Мәгінді компрессиялау және кеңейту дағдысын қалыптастыру.</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Мәтіннен негізгі ақпаратты табу тәсілдерін игеру бойынша тапсырмаларды орындау.</p> <p>Ақпаратты кеңейту және қысу бойынша тапсырмаларды орындау.</p> <p>Үйрететін оқу техникасын игеру.</p>	<p>[6] [8] [11] [14] [19]</p>
<p>7-тақырып. Ориентация в текстах об этапах поисково-разведочных работ на русском языке. Этапы поисковых работ: геологическая съёмка, структурная карта и буренке глубоких поисковых скважин. Виды геофизических и геохимических работ сейсморазведка, электро-разведка, магниторазведка, гравиразведка, геоф] пические исследования скважин. Современное состояние открытия и освоения морских месторождений.</p> <p>Тезирование научного текста по специальности. Основные содержательно-стилистические нормы тезисов. Развитие навыков письменной речи при тезировании текста. Виды тезисов в сфере науки.</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p> <p>Екінші мәтіндерді жазуда типтік конструкциялардың моделін игеру.</p> <p>Тезистерді құрастыруда жазу дағдыларын дамыту.</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Мәтіннің тезистерін сәйкес тілдік құралдарды қолдану арқылы құрастыру бойынша тапсырмаларды орындау.</p> <p>Үйрететін оқу техникасын игеру.</p>	<p>[1] [8] [10] [13] [17]</p>
<p>-тақырып.Современная иностранная терминология по сейсмологии. Основные сейсмологические термины. Происхождение землетрясений. Типы землетрясений: обвальные, вулканические, тектонические и техногенные. Землетрясения и связанные с ними явления. Сейсмические волны. Измерение и классификация</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p> <p>Аннотацияларды</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Аннотациялауды сәйкес тілдік құралдарды қолдану арқылы құрастыру бойынша</p>	<p>[5] [9] [10] [18] [20]</p>

<p>землетрясений. География землетрясений. Сейсмическая опасность и проблема предсказания землетрясений.</p> <p>Аннотирование научных текстов по специальности. Виды аннотаций с учетом особенностей потребителей.</p>	<p>жазуда типтік конструкциялардың моделін игеру.</p> <p>Аннотацияларды жазу дағдыларын дамыту.</p>		<p>тапсырмаларды орындау.</p> <p>Үйрететін оқу техникасын игеру.</p>	
<p>9-тақырып. Монологическое высказывание профессионального содержания о составе, строении и свойствах глубоких недр Земли (плотность, состав и эволюция).</p> <p>Строение Земли: земная кора, мантия, ядро. Плотность Земли и ее распределение с глубиной. Давление внутри Земли и его распределение с глубиной. Упругие свойства внутренних частей Земли: модуль сдвига, модуль всестороннего сжатия, коэффициент Пуассона, модуль Юнга. Пластичность, текучесть, твердость, сжимаемость и прочность внутри Земли. Диссипативные свойства земных недр. Электропроводность Земли.</p> <p>Реферирование научных текстов по специальности. Виды репродуктивных и продуктивных рефератов. Передача информативного содержания текста в виде реферата. Композиционная схема-модель реферата. Средства языкового оформления реферата.</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p> <p>Студенттерді арнайы әдебиетті оқуға дайындау.</p> <p>Рефераттарды жазуда типтік конструкциялардың моделін игеру.</p> <p>Рефераттарды жазу дағдыларын дамыту.</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Рефераттауды сәйкес тілдік құралдарды қолдану арқылы құрастыру бойынша тапсырмаларды орындау.</p> <p>Үйрететін оқу техникасын игеру.</p>	<p>[4]</p> <p>[5]</p> <p>[12]</p> <p>[16]</p> <p>[17]</p>
<p>10-тақырып. Магнитное и электрическое поля Земли.</p> <p>Земля - большой магнит. Географический, геомагнитный и магнитный полюса Земли. Элементы магнитного поля Земли. Вариации и инверсии магнитного поля Земли. Траектория перемещения геомагнитного полюса Земли. Магнитные аномалии. Природа магнитного поля Земли. Электрические явления в атмосфере. Электрические токи в земной коре. Электрические свойства горных пород. Измерение электрических полей.</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p> <p>Студенттерді арнайы әдебиетті оқуға дайындау.</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Екінші мәтіндерді сәйкес тілдік құралдарды қолдану арқылы құрастыру бойынша тапсырмаларды орындау.</p>	<p>[5]</p> <p>[7]</p> <p>[11]</p> <p>[13]</p> <p>[19]</p>

<p>Геоэлектрическое зондирование. Реферирование текстов по специальности.</p>	<p>Рефераттарды жазу дағдыларын дамыту.</p>		<p>Үйрететін оқу техникасын игеру.</p>	
<p>11-тақырып. Профессиональная иностранная терминология, связанная с изучением гравитационного поля Земли (Аномалии силы тяжести. Гипотеза изостазии. Земные приливы). Закон всемирного тяготения. Сила тяжести. Сила притяжения и центробежная сила. Измерение силы тяжести. Методы определения силы тяжести. Распределение силы тяжести на поверхности Земли. Формулы нормального распределения силы тяжести, предложенные разными авторами. Аномалия силы тяжести. Изменения силы тяжести во времени. Принцип изостазии. Лунно-солнечные вариации силы тяжести. Рецензирование научных текстов по специальности. Структура научной рецензии.</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p> <p>Студенттерді арнайы әдебиетті оқуға дайындау.</p> <p>Рецензияларды жазуда типтік конструкциялардың моделін игеру.</p> <p>Рецензияларды жазу дағдыларын дамыту.</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Рецензияларды сәйкес тілдік құралдарды қолдану арқылы құрастыру бойынша тапсырмаларды орындау.</p> <p>Үйрететін оқу техникасын игеру.</p>	<p>[3] [5] [7] [8] [12]</p>
<p>12-тақырып. Базовый категориально-понятийный аппарат системы изучения теплового поля Земли (Температура внутри Земли. Основные источники тепла. Влияние солнечного излучения на температуру Земли). Источник тепловой энергии. Изменение со временем температуры на Земле. Диапазон оценок температур внутри Земли. Альbedo Земли и ее излучательная способность. Тепловой поток земных недр. Геотермическая изученность земного шара. Отзыв о научной работе по специальности. Структура научного отзыва.</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p> <p>Пікір жазуда типтік конструкциялардың моделін игеру.</p> <p>Пікір жазу дағдыларын дамыту.</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Мәтіннен негізгі ақпаратты тауып, кейіннен пікір түрде беру тәсілдерін игеру бойынша тапсырмаларды орындау.</p> <p>Үйрететін оқу техникасын игеру.</p>	<p>[4] [15] [17] [18] [21]</p>
<p>13-тақырып. Профессиональная русская терминология при изучении радиоактивности и возраста Земли. Естественная и искусственная радиоактивность. Радиоактивность Земли. Возраст Земли. Геохронологическая шкала. Связь профессионального русского</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Дауыстап айту және сөйлеу дағдыларын қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындау.</p>	<p>[8] [10] [17] [20] [21]</p>

<p>языка с дисциплинами специальности. Особенности речевого поведения в профессиональной сфере. Общение как социально-психологический механизм взаимодействия людей. Основные единицы общения. Речевое событие, речевая ситуация, речевое взаимодействие. Культура речевого поведения в профессиональной сфере.</p>	<p>Кәсіби салада диалогқа түсу дағдыларын дамыту.</p> <p>Мамандық бойынша лексиканы игеру.</p>			
<p>14-тақырып. Терминология, связанная с изучением Земли из Космоса. Материалы космических съемок: визуальные наблюдения, фотографирование и телевизионная съемка. Космическая спектрометрическая и инфракрасная индикация. Космическая микроволновая съемка и радиолокация. Общие принципы дешифрирования изображений земной поверхности. Примеры решения некоторых геолого-геофизических задач с помощью космических съемок. Устная речь как показатель образованности и культуры человека. Речевые тренировки в виде высказываний, выступлений, обмена мнениями о прочитанном, дискуссий на заданную тему, диалогов в определенных коммуникативных ситуациях, связанных с естественной профессиональной деятельностью. Правила оформления презентаций и докладов.</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p> <p>Студенттерді арнайы әдебиетті мазмұндауға дайындау.</p> <p>Кәсіби қызметке байланысты дискуссиялар өткізу және сөз сөйлеу дағдыларын игеру.</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Кәсіби тақырыптарда сөз сөйлеу дағдыларын қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындау.</p> <p>Мамандық бойынша тақырыпта презентациялар және баяндамаларды қорғау.</p>	<p>[1] [15] [19] [20] [21]</p>

**СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыбы
№ 1 студенттердің семестірлік жұмысы**

Тақырып: Профессиональная терминология как основной признак научного стиля.

Мақсаты: кәсіби терминдермен тілді жандандыру арқылы сөздік қорды байыту.

Тапсырма: мамандық бойынша арнайы терминдер сөздігін құрастыру.

Терминологиялық сөздікті құрастыру №1 семестірлік жұмысының негізгі орындалу талаптары.

1. Ұсынылған сөздіктерге сүйене отырып, мамандықтар бойынша оқулықтардан және оқу құралдардан 200 термин – сөздерді орыс тілінде аудармасын тауып жазу.
2. Сөздік алфавит тәртібі бойынша құрастырылуы керек.
3. Жұмыс кітапша түрінде тексеруге тапсырылады.
4. Орындалу мерзімі – 1 ай.
5. Қорғау – V апта.

Ұсынылатын сөздіктер:

1. Бектаев К. Большой казахско-русский, русско-казахский словарь. Алматы: Алтын Қазына, 2001. – 704 б.
2. Кусаинов А.К. Казахско-русский, русско-казахский терминологический словарь. В 32-х т. Алматы: Рауан, 2000.
3. Ефремова Т.Ф., Костомаров В.Г. Словарь грамматических трудностей русского языка. М. . 1997.– 347 б.
4. Тихонов А.Н. и др. Комплексный словарь русского языка. М., 2001.– 1229 б.

№ 2 студенттердің семестірлік жұмысы

Тақырыбы: Научный доклад и его презентация на одну из тем:

1. Физические свойства материала Земли (плотности, давление, ускорение силы тяжести) и их изменения с глубиной.
2. Схема строения континентальной и океанической типов земной коры.
3. Химический состав земной коры.
4. Схемы внутреннего строения Земли с выделением слоев с геометрическими и физическими параметрами.
5. Схема литосферных плит на земной поверхности.
6. Основные сейсмологические термины и их определения.
7. Сейсмическая шкала MSK (MMSK) и определения интенсивности (балльности) землетрясений на поверхности Земли I в баллах.
8. Тепловой поток из земных недр. График изменения температур внутри Земли.
9. Изменение скоростей продольных и поперечных волн с глубиной.
10. Структура земной поверхности из космоса.

Мақсаты: Мамандық бойынша ғылыми баядамаларды жазу тәсілдерін үйрену: әдебиеттерді жинақтау, жинақталған материалдарды талдау, баяндама мәтінін жасау.

Тапсырмасы: мамандық бойынша ғылыми баяндама дайындау.

Баяндама түрінде мамандық бойынша тақырыптың презентациясы. Семестірлік жұмыс бойынша берілген ғылыми тақырыптың орындалуы, кәсіптік салада коммуникативті жетілтіруді білуіне негізгі акцент қойылады. Студент баяндама дайындау кезеңінде келесі түрлер мiтiндермен iздеу жұмыстарын жасайды (тандау бойынша): мамандық бойынша оқулық және ғылыми-оқулық

мәтіндермен, рефератты-ақпаратты мәтіндермен (энциклопедия және сөздіктерден алынған мақалалар), ғылыми-бағалау мәтіндер (эксперттік бекітулер, қақпайлап сөз сөйлеу) және т.б. Бұдан басқа, студент баяндаманың презентация дайындау кезінде суретпен сипаттау материалдарын дайындау қажет (кестелер, диаграммалар, суретпен сипаттаулар, бейне және фотоматериалдар, слайдттар және т.б.).

1. Орындалу мерзімі – 1 ай.
2. Қорғау – ХІІІ апта.

Студенттердің білімін бағалау белгілері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу ұзақтылығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балдар
1	2	3	4	5	6	
Тақырып бойынша тапсырмаларды орындау	Практикалық сабақтардың жоспарына сәйкес	[1], [2], [3],[5], [6], [7]	10 апта	Ағымдағы	2-6,8-12 апта	10
ОСӨЖ бойынша тапсырмаларды орындау	ОСӨЖ тақырыптары бойынша	[1], [2], [3],[5], [6], [7]	10 апта	Ағымдағы	2-6, 9-14 апта	10
СӨЖ бойынша жұмысты қорғау	СӨЖ жоспарына сәйкес	[1], [2], [4],[5], [7], [10]	Оқу жоспары мен сабақтар кестесі бойынша курста жыл бойы	Ағымдағы	5,13апта	20
Өздік бақылау жұмысын орындау	Жоспарға сәйкес	[1], [2], [3],[4], [5], [6], [7],	2 апта	Ағымдағы	6,14апта	10
Бақылау жұмысын орындау	Практикалық тәсілдерді және теориялық білімдерді	[1], [2], [3], [4],[5], [6], [7], [10]теория және грамматика	1 қосылған сағат	Межелік бақылау	7,14 апта	10

	бекіту	бойынша материалдарды конспектілеу				
Емтихан	Пән материалының меңгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	0,4 біріккен сағаттар	Қорытынды	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясат және рәсімдер

«Кәсіби орыс тілі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1. Сабаққа кешікпей келуді.
2. Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
3. Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
4. Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
5. Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.
6. Оқу барысына белсенді қатысу.
7. Топлас студенттерге, оқытушыларға шыдамды, ашық, сенімді, адамгершілік тұрғыдан қарау.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Жарков В.Н. Внутреннее строение Земли и планет. - М.: Наука. 1983.- 415 б.
2. Стейси Ф. Физика Земли.- М.: Мир, 1972.- 342 б.
3. Магницкий В.А. Основы физики Земли.- М.: Геодиздат, 1953.- 290 б.
4. Земная кора и верхняя мантия.- М.: Мир, 1972. – 640 б.
5. Гутенберг Б. Физика земных недр М.: ИЛ. 1963. 263 б.
6. Магницкий В.А. Внутреннее строение и физика Земли. Мл. Недра. 1965.
7. Филиппов Е.М. Популярно о геофизике. Киев: Науково думка. 1989.168б.
8. Сорохтин О .Г., Ушаков С.А. Глобальная эволюция Земли.- М.: Из-во МГУ, 1991. - 446 б.
9. Фишер Д. Рождение Земли.- М.: Мир, 1990.- 264 б.
10. Белоусов В.В. Земля, ее строение и развитие.- М.: Из-во АН СССР, 1963. - 152 б.
11. Вольвовский И.С. Сейсмические исследования земной коры в СССР. - М.: Недра, 1973.- 208 б
12. Резанов И.А. Земная кора. - М.: Наука, 1974.- 160 б.
13. Вегенер А. Происхождение континентов и океанов.- Л.: Наука, 1984. - 277б.
14. Новая глобальная тектоника (тектоника плит).- М.: Мир, 1974.
15. Миронов В.С. Курс гравиразведки.- М.: Недра, 1980. - 543 б.
16. Кац Я.Г., Рябухин А.Г. Космическая геология.- М., 1984. - 80 б.
17. Цубои Т. Гравитационное поле Земли. - М.: Мир, 1982. - 288 б.
18. Пути познания Земли. Редколлегия: Баранов В.И., Зайцев Л.П. и др. - М.: Наука, 1971. - 343 б.

19. Рихтер Ч. Элементарная сейсмология.- М.: Из-во иностранной литературы, 1963. - 670 б.
20. Саваренский Е.Ф., Кирнос Д.П. Основы сейсмологии и сейсмометрии. – М.: Гостехиздат, 1955.
21. Шульц С.С. Земля из Космоса.- М.:Недра, 1984.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Болт Б. В глубинах Земли.- М.: Мир, 1984.- 190 б.
2. Бончковский В.Ф. Внутреннее строение Земли.- М.: АН СССР, 1953. - 175б.
3. Нурмагамбетов А. Основы сейсмологии и сейсмической безопасности. – Алматы: Lem, 2001.- 120 б.
4. Израилев В.М. Земля - планета парадоксов.- М.:Наука,1991.- 190 б.
5. Кропоткин П.Н. Эволюция Земли.- М.:Знание, 1964.- 94 б.
6. Физика земной коры и верхней мантии. Тр.нац.академии и Нац.НИС США. - М.:Мир, 1966. - 253 б.
7. Ферхуген Дж., Тернер Ф. и др. Земля. Введение в общую геологию. Т.1 М.:Мир,1974.-392 б.
8. Судо М.М. Современная геология.- М.: Знание, 1981.- 161 б.
9. Монин А.С. История Земли.- Л.: Наука,1977. - 228 б.
10. Гаврилой В.П. Загадка геотектоники. - М.: Наука, 1988.- 188 б.
11. Силкин Б.И., Троицкая В.А., Шебалин Н.В. Наша незнакомая планета. – М.: И з - во АН СССР, 1962.- 295 б.
12. Шарма П. Геофизические методы в региональной геологии. – М.: Мир,1989. - 487 б.
13. Федьинский В.В. Разведочная геофизика.- М.:Недра, 1967. - 672 б.
14. Бончковский В.Ф., Бублейников Ф.Д. Земля, ее фигура и физические свойства.- М.: Из-во техп.-теорет. Литературы, 1956. -252 б.
15. Шишкин И. Из глубины пылающих недр.- М.:Мысль, 1969.- 95 б.
16. Глико А.О., Парфенюк О.И. Тепловое поле Земли/ДЗ сб. «Комплексные исследования по физике Земли».- М.:Недра,1989. - Б.26-43.
17. Войткевич Г.В. Происхождение и химическая эволюция Земли.- М.: Наука, 1983.- 168 б.
18. Кац Я.Г., Рябухин А.Г. Космическая геология.- М.,1984. - 80 б.
19. Исследования природной среды космическими средствами. Сер. геология и геоморфология. т. 1.- М., 1973.- 126 б; т.2. М., 1974.- 110 б.; т.5. М.,1976. -292 б.
20. Исследования природной среды космическими средствами. Сер. геология и геоморфология, т.2.- М.,1974. - 110 б.
21. Исследования природной среды космическими средствами. Сер. геология и геоморфология, т.5.- М.,1976.- 292 б.
22. Сейсмологические таблицы. Тр.ИФЗ АН СССР. - М., 1962.- 98 б.
23. Каталог землетрясений Северного Тянь-Шаня. Алма-Ата 1990.202б.
24. Нұрмағамбетов Ә. Сейсмология негіздері.- Алматы, 2002.- 170 б.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

«Кәсіби орыс тілі» пәні бойынша
(пәннің атауы)

«Кәсіби орыс тілі»
(пәннің модулі)

31.03.2004 ж. берілген № 50 мем. баспа лиц.
Басуға қол қойылды _____ 20 _____ ж. Пішімі 60 x 90/16. Тираж _____ д.
Көлемі _____ ш.б.п. Тапсырыс № _____ Бағасы келісімді

Қарағанды мемлекеттік техникалық университетінің баспасы,
100027, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56